

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-02-27
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
19729-08
Rotel 226

KLAGANDE

Ombud: Advokat Markus Lauri

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten/Stockholm
105 11 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans omprövningsbeslut den 24 september 2008

SAKEN

Ersättning för vård i annat EU/EES-land

DOMSLUT

Länsrätten upphäver Försäkringskassans beslut i den del det avser kostnader med anledning av PET-undersökning och visar målet åter i den delen till Försäkringskassan för erforderlig handläggning.

Länsrätten bifaller överklagandet i övrigt och visar målet åter till Försäkringskassan för beräkning av ersättningen.

Dok.Id 386603

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan beslutade den 10 juli 2008 att [redacted] inte har rätt till ersättning för sina resekostnader i samband med planerad sjukvård i Tyskland med hänvisning till EG-fördragets artiklar 49 och 50.

[redacted] begärde omprövning av beslutet.

Försäkringskassan vidhöll efter omprövning den 24 september 2008 sitt beslut med bl.a. följande motivering.

Resekostnader i samband med planerad vård i ett annat EU/EES-land ersätts inte då kostnaderna inte omfattas av artiklarna 49 och 50 i EG-fördraget. Regeringsrättens beslut den 31 mars 2008 att inte bevilja prövningstillstånd i ett tidigare mål behöver inte innebära att Regeringsrätten delar kammarrättens bedömning att [redacted] hade rätt till ersättning för resekostnader. Kammarrätterna har kommit till olika beslut avseende resekostnader. Kammarrätten i Göteborg har den 18 februari 2008 i mål nr 766-06 funnit att det inte finns någon på EG-rätten grundad skyldighet att utge ersättning för resekostnader som uppkommer när personer ges i sig ersättningsberättigande vård i annat EU-land. Även Kammarrätten i Jönköping har i mål nr 3771-03 kommit till slutsatsen att det inte finns någon rätt till ersättning för resekostnader i dessa situationer. Rättsläget är således inte klarlagt. Försäkringskassan har inte funnit skäl att ändra sitt beslut.

[redacted] överklagar Försäkringskassans omprövningsbeslut och yrkar att hon ska beviljas ersättning för sina kostnader för resor med flyg, tåg och taxi till och från Tyskland i samband med undersökning och behandling under år 2006 samt att länsrätten ska återförvisa ärendet till För-

säkringskassan för uträkning av ersättningens storlek. Hon anför i huvudsak följande till stöd för sitt yrkande.

Hon har opererats i Tyskland och har i samband med denna operation genomgått vissa undersökningar och uppföljande efterbehandling. Hon har av Försäkringskassan den 11 maj 2007 beviljats ersättning för dessa vårdkostnader. Kammarrätten i Stockholm har i dom den 28 mars 2007 (mål nr 2762-06) fastställt länsrättens dom att bevilja henne ersättning för reskostnader vid vård i Tyskland. Eftersom förhållandena är närmast identiska i detta mål ska [redacted] med stöd av kammarrättens dom, ha rätt till ersättning för sina kostnader i samma omfattning som om vården hade getts i Sverige.

Enligt EG-domstolens praxis har den enskilde rätt att få åtnjuta medicinska tjänster i annan medlemsstat och att få ersättning för sina kostnader från sjukförsäkringen i sin hemstat. Medlemsstaterna har dock rätt att sätta upp krav på att förhandstillstånd inhämtas. Svensk lagstiftning saknar sådana krav på förhandstillstånd.

Regeringsrätten har den 30 januari 2004 (mål 5595-99) funnit att enskild försäkrad kan grunda sina krav på ersättning för kostnader direkt på art. 49 och 50 i EG-fördraget. Försäkringskassan har konstaterat att [redacted] [redacted] vård i sig omfattas av de aktuella reglerna och likvärdig vård har inte kunnat erbjudas i Sverige. Själva vårdkostnaderna ska därför ersättas i samma utsträckning som om vården hade getts i Sverige. Detta regeringsrättsavgörande gäller enbart vårdkostnader men samma princip torde vara tillämplig för "kringkostnader" i samband med vården, dvs. de kostnader som det allmänna skulle ha ersatt om vården hade lämnats i Sverige ska ersättas i samma omfattning även om vården lämnats i annan medlemsstat. I detta fall rör det kostnader för resor. Den fria rörligheten enligt art. 49 och 50 hindras ifall "kringkostnader" ersätts i högre omfatt-

ning om vården ges i Sverige än om den ges i Tyskland. [REDACTED]
kostnader i samband med operation och eftervården i Tyskland ska ersät-
tas i samma omfattning som om hon hade erhållit motsvarande vård i Sve-
rige och haft samma kostnader.

Försäkringskassan vidhåller sitt beslut.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Av artikel 49 EG-fördraget (Fördraget om upprättandet av Europeiska Ge-
menskapen) följer att inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster
inom gemenskapen skall förbjudas beträffande medborgare i medlemsstater
som har etablerat sig i en annan stat inom gemenskapen än mottagaren av
tjänsten.

Av artikel 50 EG-fördraget framgår att som "tjänster" i detta fördrags me-
ning skall anses prestationer som normalt utförs mot ersättning, i den ut-
sträckning de inte faller under bestämmelserna om fri rörlighet för varor,
kapital och personer. Med tjänster skall särskilt avses verksamhet

- a) av industriell natur,
- b) av kommersiell natur,
- c) inom hantverk,
- d) inom fria yrken.

Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om etableringsrätt
får den som tillhandahåller en tjänst tillfälligt utöva sin verksamhet i det
land där tjänsten tillhandahålls på samma villkor som landet uppställer för
sina egna medborgare.

Utredningen i målet

Försäkringskassan beslutade den 11 maj 2007 att betala 2 965 kr för vård
som [REDACTED] fått i Tyskland.

I skrivelser från Försäkringskassan den 21 mars 2007 och den 19 april 2007
framgår att Försäkringskassan överväger att delvis avslå [REDACTED]
ansökan om ersättning i efterhand för sjukvård i Tyskland.

Länsrättens bedömning

Då det i målet inte står klart huruvida [REDACTED] har rätt till ersättning för vårdkostnader med anledning av den PET-undersökning hon genomgått är länsrätten förhindrad att ta upp frågan om rätt till ersättning för resekostnader med anledning av denna undersökning, varför målet i denna del ska återförvisas till Försäkringskassan för erforderlig handläggning.

Vad länsrätten således prövar i detta mål är frågan om [REDACTED] har rätt till ersättning för resekostnader hon haft i samband med den vård i Tyskland för vilken hon har beviljats ersättning för vårdkostnader.

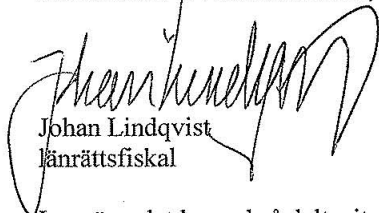
Någon harmonisering av EU-ländernas socialförsäkringssystem föreligger inte. Regeringsrätten har dock fastslagit att det finns en direkt på EG-fördragets artiklar 49 och 50 baserad rätt till ersättning för utlagda kostnader i samband med vård i ett annat EU/EES land (se RÅ 2004 ref. 41 I och II samt RÅ 2004 not. 13). Det ankommer på varje medlemsstat att bestämma vilken slags behandlingar som ska bekostas av dess socialsystem och vilka kostnader som ska ersättas. Detta innebär att ersättning för vård med stöd av EG-fördraget endast ges för sådan vård som huvudsakligen ryms inom Sveriges allmänna sjukvårdssystem.

Kammarrätten i Stockholm har i dom den 28 mars 2007 tillerkänt [REDACTED] [REDACTED] ersättning för resekostnader i samband med den vård hon genomgått i Tyskland och för vilken hon beviljats ersättning för. Utgångspunkten för kammarrättens bedömning var således att det var fråga om sådan behandling, som om den hade utförts i Sverige, skulle ha omfattats av och bekostas enligt de regler som gäller för sjukvård i Sverige (mål nr 2762-06).

Länsrätten finner mot bakgrund av utredningen i målet inte skäl att göra annan bedömning än den kammarrätten har gjort avseende de resekostna-

der i samband med vård i Tyskland som är föremål för prövning i detta mål. Enligt länsrättens bedömning har [REDACTED] således rätt till ersättning för resekostnader i samband med vård i Tyskland. Överklagandet ska mot bakgrund av det nu anförda bifallas och länsrätten visar målet åter till Försäkringskassan för uträkning av ersättningens storlek.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3104/1a)

Johan Lindqvist
länsrättsfiskal

I avgörandet har också deltagit nämndemännen [REDACTED]